เรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๘/๒๕๕๕

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองติดต่อกันสองวาระ

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สพม ๐๐๐๒/๒๓๙ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เนื่องจากสมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จะพ้นจากตำแหน่งตามวาระในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ นี้ และมีสมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) บางส่วนได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๒)

เพื่อให้การได้มาซึ่งสมาชิกชุดใหม่เป็นไปโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองจึงขอหารือว่า

๑. สมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) จะเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) หรือ (๗) ติดต่อกันเป็นวาระที่สองได้หรือไม่ และจะเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ ที่บัญญัติห้ามไว้หรือไม่ และหากวินิจฉัยว่าให้เป็นสองวาระติดต่อกันได้ ดังนั้น สมาชิกคนเดียวกันก็สามารถเป็นสมาชิกตามวงเล็บอื่นในวาระที่สองได้อีกจะถูกต้องหรือไม่

๒. สมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) หรือ (๗) จะสามารถเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) ในวาระที่สองติดต่อกันได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า โดยมีผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในการดำเนินการสรรหาสมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) เพื่อแทนสมาชิกที่จะพ้นจากตำแหน่งตามวาระในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ นี้ มีสมาชิกตามมาตรา ๗ (๓) จะเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) ในวาระที่สองติดต่อกัน สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า จึงมีประเด็นหารือเพิ่มเติมว่า สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗ (๓) จะได้รับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) ในวาระที่สองติดต่อกันได้หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๗๗๒ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมข้างต้นแล้ว เห็นว่า ข้อหารือนี้มีประเด็นแห่งการพิจารณา ๓ ประเด็น โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๗) จะได้รับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นสมาชิกประเภทอื่นตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๗) ซึ่งมิใช่สมาชิกประเภทเดิมของตน

เป็นวาระที่สองติดต่อกันได้หรือไม่ เห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึกเรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑[๑] แล้วว่า คำว่าสมาชิกตามมาตรา ๑๔[๒] วรรคสอง หมายถึงสมาชิกที่ได้กล่าวถึงในวรรคหนึ่ง ซึ่งได้แก่ สมาชิกตามมาตรา ๗[๓] (๑) (๒) และ (๗) และเมื่อความในวรรคสองห้ามสมาชิกดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระ จึงย่อมต้องหมายถึงสมาชิกทั้งสามประเภทดังกล่าวที่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระมิได้ ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกประเภทใดในสามประเภทนั้น

ประเด็นที่สอง สมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ สามารถเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ติดต่อกันได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อการเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗[๔] (๓) (๔) (๕) และ (๖) เป็นไปตามสถานะหรือการดำรงตำแหน่งตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับบทบัญญัติการห้ามดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๔[๕] วรรคสองบัญญัติขึ้นเพื่อใช้บังคับกับสมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๗) เท่านั้น ดังนั้น ถ้าสมาชิก

---

[๑]บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๗๖/๒๕๕๔) ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๕๒๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

[๒]มาตรา ๑๔ ให้สมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันประกาศแต่งตั้ง

สมาชิกจะได้รับการสรรหาและแต่งตั้งติดต่อกันสองวาระมิได้

สมาชิกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๗) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

[๓]มาตรา ๗ ให้สภาพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม ตามคำนิยามคำว่า องค์กรภาคประชาสังคม (๑) ในมาตรา ๓ ซึ่งที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันให้เหลือจังหวัดละหนึ่งคน

(๒) สมาชิกซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม ตามคำนิยามคำว่า องค์กรภาคประชาสังคม (๒) ในมาตรา ๓ จำนวนสิบหกคน

(๓) สมาชิกซึ่งมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรคการเมืองพรรคละหนึ่งคน

(๔) สมาชิกซึ่งมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งมิได้มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคน

(๕) สมาชิกซึ่งมาจากประธานคณะกรรมาธิการกิจการวุฒิสภา และประธานคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน

(๖) สมาชิกโดยตำแหน่งได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

(๗) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนสิบคน

ให้สมาชิกตามวรรคหนึ่งเลือกกันเองเป็นประธานสภาหนึ่งคน และรองประธานสภาสองคน

ให้เลขาธิการเป็นสมาชิกและเลขานุการสภาพัฒนาการเมือง

[๔]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

[๕]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๗) พ้นจากตำแหน่งสมาชิก และไปดำรงตำแหน่งหรือมีสถานะตามเงื่อนไขที่กำหนด ก็ย่อมเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ได้

ประเด็นที่สาม สมาชิกตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ จะได้รับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) ติดต่อกันได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อสมาชิกตามมาตรา ๗ (๓) มิได้อยู่ในบังคับการห้ามดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง การที่สมาชิกดังกล่าวจะเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นสมาชิกตามมาตรา ๗ (๒) ติดต่อกันจึงสามารถกระทำได้

อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติเห็นสมควรกล่าวไว้ด้วยว่า หลักเกณฑ์ตามความเห็นทั้งสามประเด็นข้างต้นย่อมใช้ได้กับสมาชิกทุกประเภทตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ ด้วย

(นายอัชพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๕